

Sessió 2: Definicions

Bloc Introductori

Avaluació d'Impacte Ambiental i Auditories Ambientals

Prof. María Eugenia Suárez Ojeda

Contingut

- Concepte d'impacte ambiental i avaluació ambiental
- Definició de Sistemes de Gestió Medi Ambiental
- Definició d'Avaluació Impacte Ambiental
- Definició d'Avaluació Ambiental Estratègica.
- Diferències i similituds

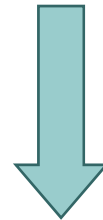

Impacte Ambiental

- És l'alteració de la qualitat del medi ambient produïda per una activitat humana

Qualitat del Medi Ambient?

Medi Ambient?

Quines activitats humanes?

●●● | **Impacte Ambiental**

- El significat del terme **qualitat ambiental** potser molt variat depenent de la disciplina des de on s'utilitzi, així la qualitat ambiental pot estar relacionada amb la salut ambiental, la salut de les persones i/o la integritat dels ecosistemes. No és el mateix mesurar la qualitat de l'aigua de regadiu, de l'aire que es respira en un lloc de treball, de un procés industrial o de un espai natural.

●●● | Impacte Ambiental

- Pel que fa al medi ambient, existeixen tres termes diferents que es poden fer servir:
  - **Medi:** l'element on viu una persona, animal o cosa.
  - **Ambient:** conjunt de factors que actuen sobre organismes i ecosistemes determinant la seva forma i desenvolupament.
  - **Medi ambient:** conjunt de factors físics que envolten als éssers vius, però més concretament al ésser humà.
- Des de l'AIA i centrant-nos en l'ésser humà, el medi ambient inclou els factors físics, culturals, econòmics, socials, etc. que envolten a una persona.

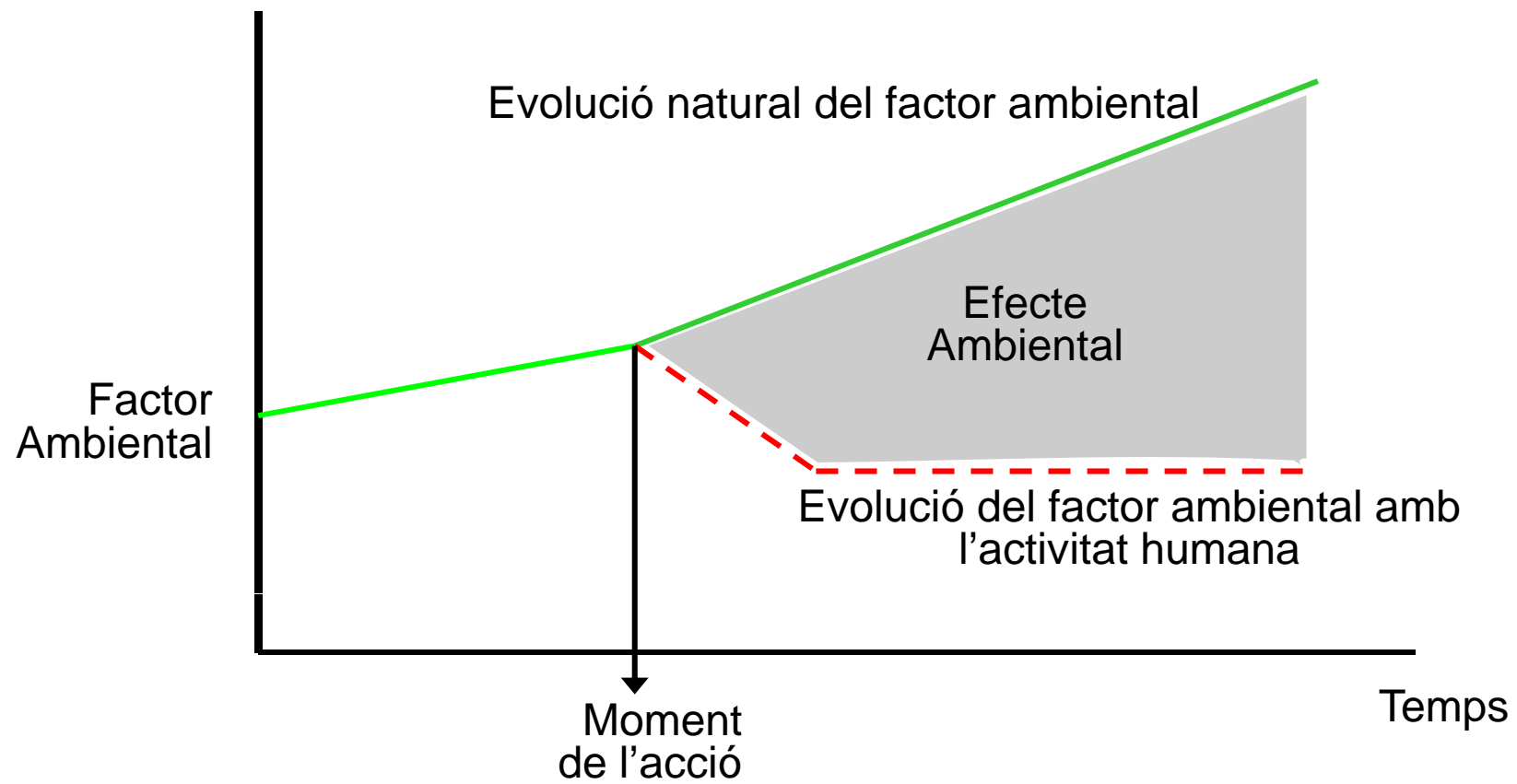

●●● | Impacte Ambiental

- Finalment, per poder parlar d'impacte ambiental, el seu origen ha d'estar produït directa o indirectament per una activitat humana, però a més a més, hem de conèixer l'efecte sobre el medi ambient d'aquesta activitat i la valoració que es fa d'aquest efecte, que potser positiva o negativa. Per tant, es necessiten dues valors per poder definir l'impacte ambiental: la magnitud del canvi que es produeix en el factor ambiental estudiat i el valor que té aquest canvi amb respecte a la qualitat ambiental.

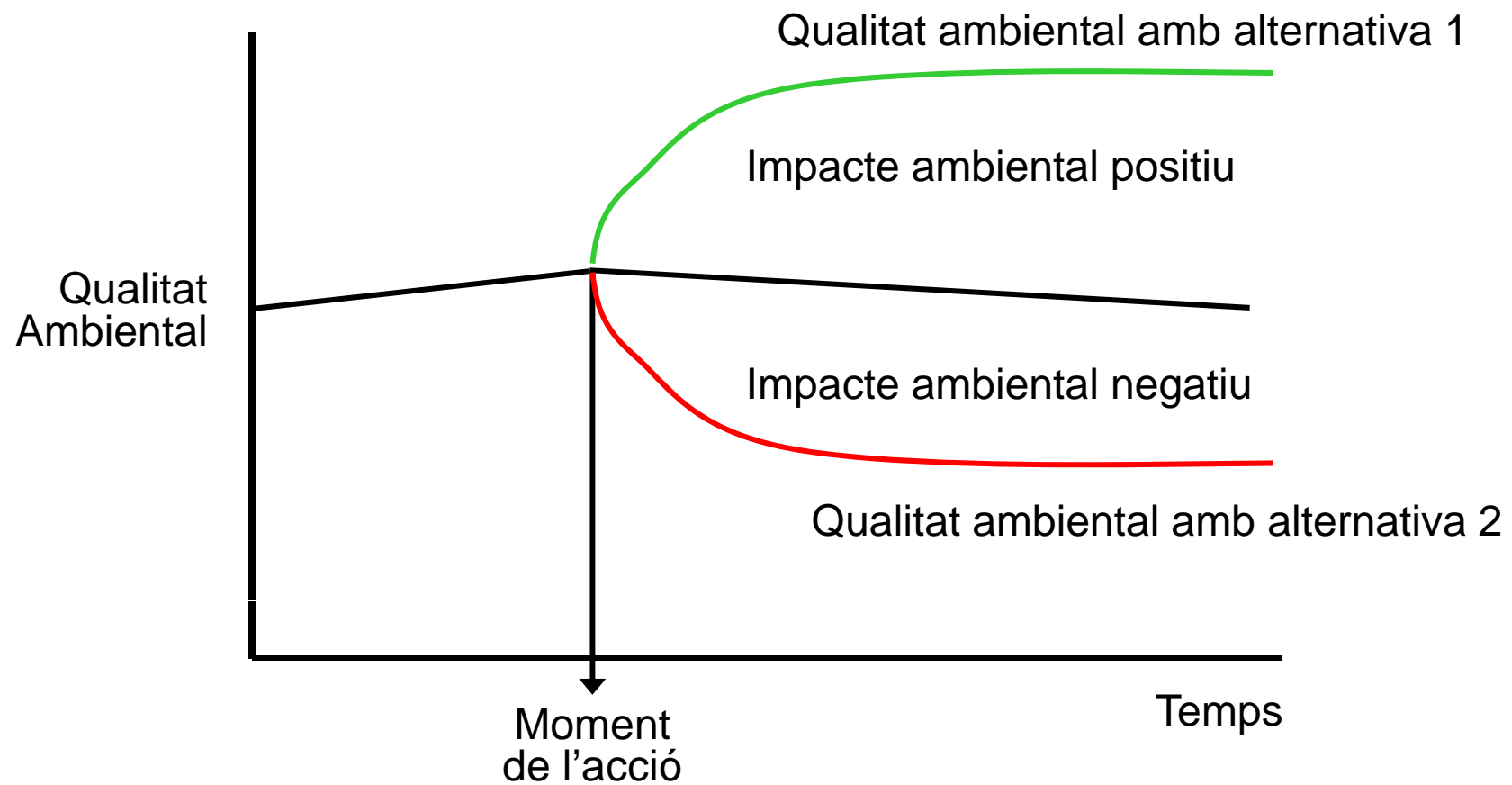

Efecte ambiental

Impacte Ambiental

Avaluació ambiental

- És un procés que s'integra en les diferents fases de disseny, elaboració i revisió d'un pla, programa, o projecte com un factor més per augmentar-ne la qualitat, l'excel·lència i l'efectivitat.
- En fonamenta en criteris de valoració o principis ètics generals

Principis ètics (1/2)

○ Principis ètics socials:

- Principi d'equitat: Tots els éssers humans tenen els mateixos drets fonamentals i per tant, no és lícit que ningú realitzi accions que puguin perjudicar a un altre, i si les fa, ha de compensar-li d'alguna forma.
- Principi de responsabilitat: Qui contamina, paga. Màxima premissa de la legislació medi ambiental, Les despeses derivades de un determinat dany ambiental haurà de pagar-los aquell que el produeix, mai terceres persones.

Principis ètics (2/2)

○ Principis ètics socials:

- Principi de cautela o prevenció: encara que es desconeguin els efectes d'una activitat sobre el medi ambient, el promotor de la mateixa no està exempt de respondre davant les conseqüències ambientals derivades de l'exercici de l'activitat, es a dir, abans de començar una activitat, el promotor de la mateixa ha de demostrar que aquesta no produirà danys sobre el medi ambient i s'ha de comprometre a utilitzar les eines adequades per a no produir-los.
- Principi d'informació i participació públiques: permet que qualsevol persona u organisme públic afectat pel projecte, pugui expressar les seves opinions per a que siguin tingudes en compte

Principis ètics

○ Principis ètics ambientals

- Conservació de la diversitat: l'extinció d'una espècie, fins i tot a escala local, és indesitjable perquè es perd una possible font de recursos, energia i informació de l'ecosistema. Pel que fa a les comunitats humanes, si aquesta depèn d'una única activitat productiva, està destinada a la inestabilitat, mentre que una economia sostinguda per diverses activitats serà més forta perquè té més opcions per a cobrir les necessitats de la comunitat.

Principis ètics

○ Principis ètics ambientals

- Sostenibilitat i desenvolupament sostenible: es fonamenta en l'aplicació del principi d'equitat entre las generacions actuals i les futures, de forma que el desenvolupament actual no comprometi el desenvolupament i la qualitat de vida de les generacions futures.
  - Social: Manteniment i millora de la cohesió social i l'estat de benestar.
  - Ambiental: Requereix que el capital natural o els ecosistemes romanguin intactes.
  - Econòmica: es fonamenta en que la sostenibilitat social i ambiental siguin financierament possible i rentable.

On s'aplica l'avaluació ambiental

Avaluació ambiental

Gestió Ambiental

Avaluació Impacte
Ambiental

Avaluació Ambiental
Estratègica

Què és la gestió mediambiental?

- És la gestió de les activitats de l'empresa que tenen, han tingut o poden tenir un impacte en el medi ambient.
- L'objectiu és preservar el medi ambient, limitar les emissions contaminants i els riscos mediambientals i garantir la seguretat en el lloc de treball.

Cal recordar que...

- Les activitats econòmiques impliquen un impacte significatiu en el medi ambient:
  - La fabricació de productes: extracció de matèries primeres, consum d'aigua i d'energia.
  - Les activitats associades al procés de fabricació: el manteniment, l'embalatge i el transport.
  - Els subministraments i els serveis: generen residus, contaminació i emissions.
  - Els productes: acaben com residus després de la seva utilització.

l'Avaluació d'Impacte Ambiental

- És una valoració dels impactes que es produeixen sobre el medi ambient per l'inici de una determinada activitat humana
- Definició GenCat: procediment de caràcter preventiu que té per objecte incorporar la variable ambiental en la presa de decisions sobre determinats projectes.

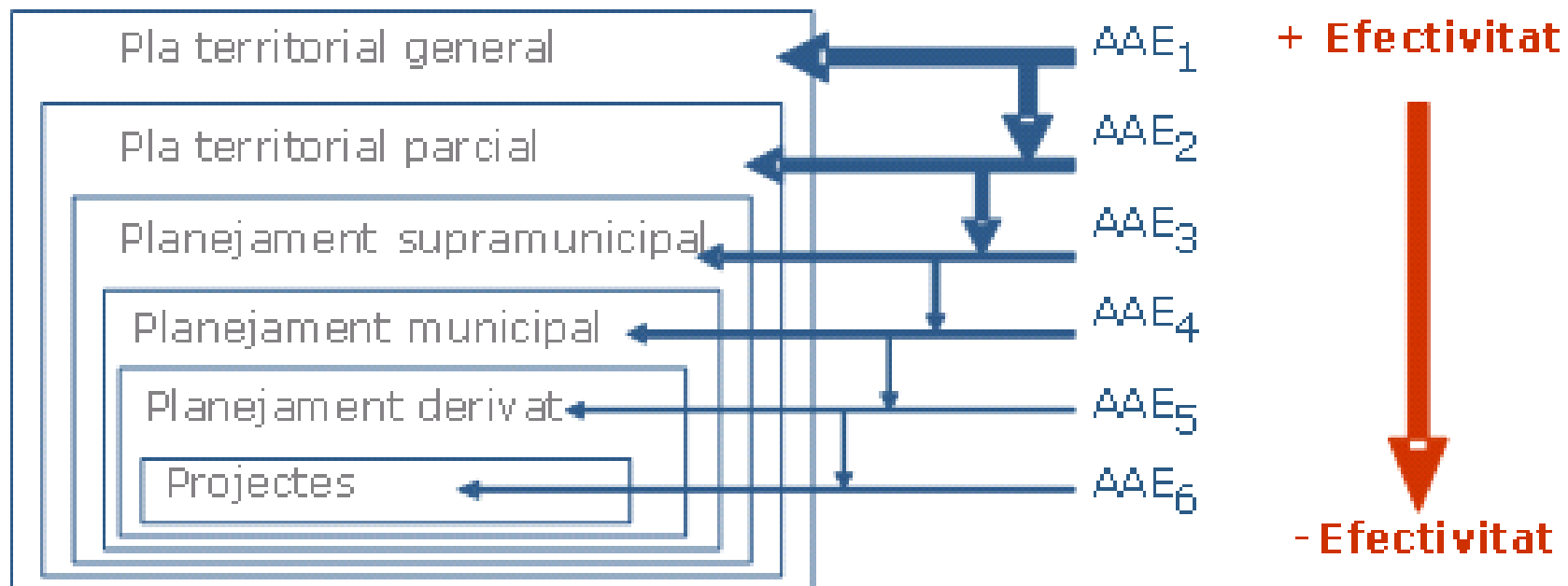
I'Avaluació Ambiental Estratègica

- Procés sistemàtic per avaluar, en el més avançat estadi possible del procés de decisió, la qualitat ambiental, i les conseqüències, de les alternatives i els propòsits de desenvolupament de lleis, polítiques, plans o programes.

Tipus d'avaluacions ambientals

- Avaluació d'Impacte Ambiental (AIA): Projectes
- Avaluació ambiental Estratègica (AAE): Plans i programes

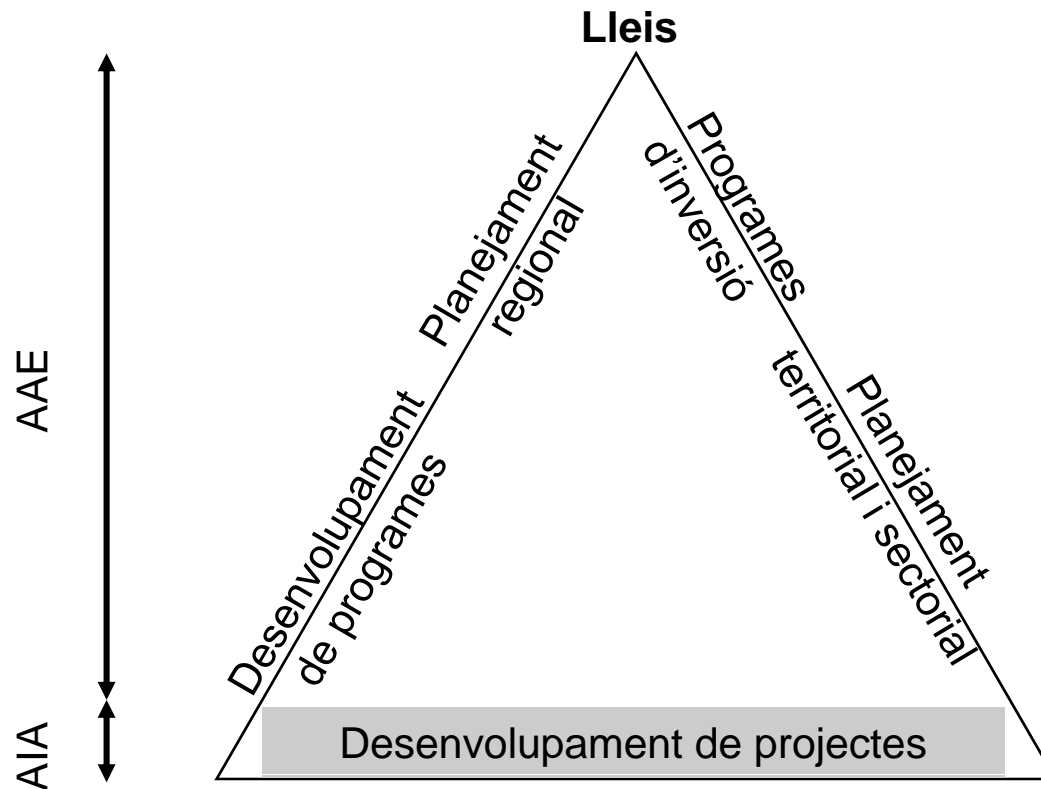

Particularitats associades

- Mai pot ser objectiva, perquè avalua un concepte subjectiu com a l'és la qualitat ambiental.
- El terme “avaluació” té un significat econòmic, per la qual cosa, la variable ambiental ha d'influir en les anàlisis de cost-benefici de un projecte.
- La seva aplicació a un determinat projecte depèn de la legislació establerta

Aplicació

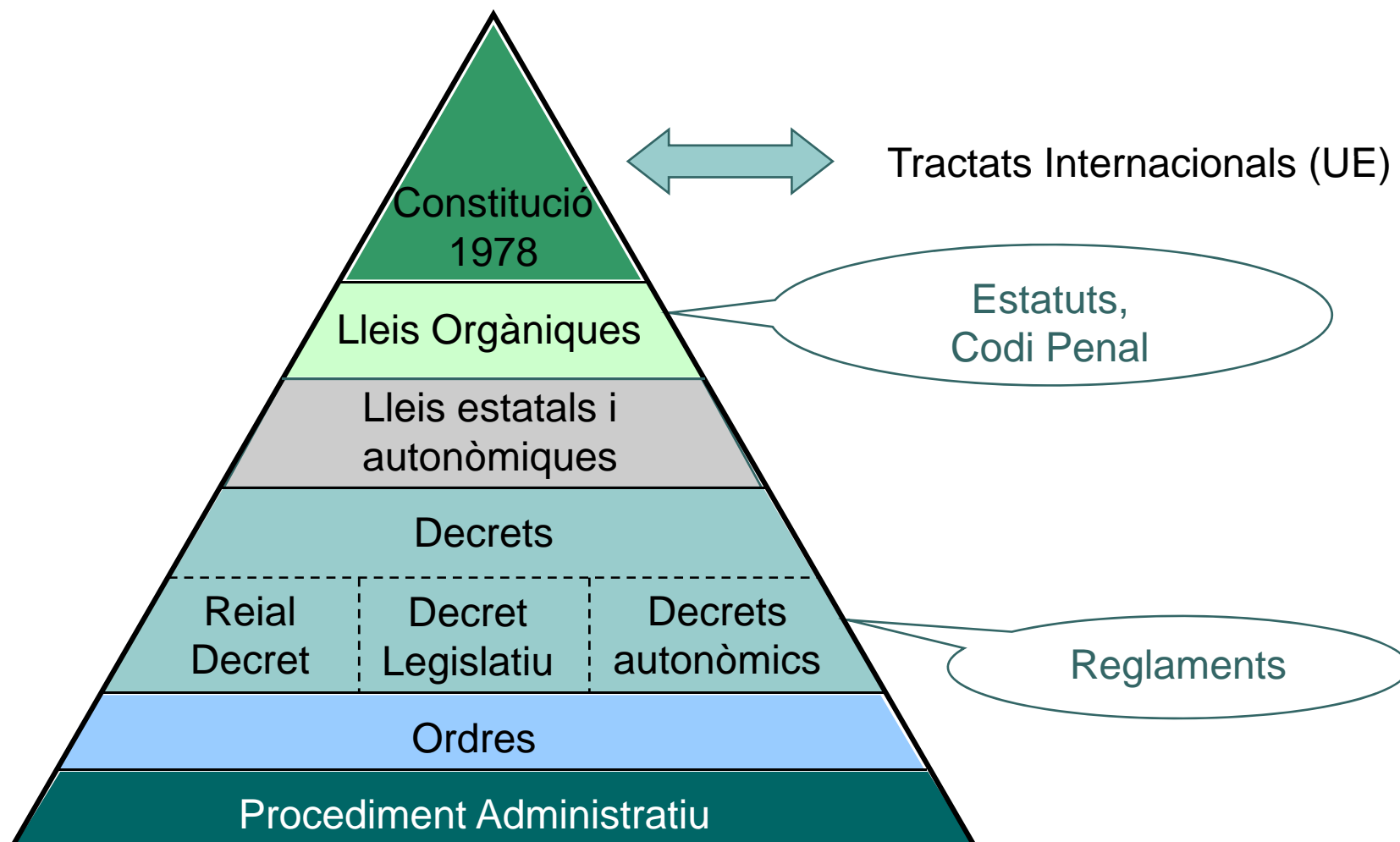
L'AAE és més política que tècnica, i està relacionada amb conceptes no amb activitats que si que tenen especificacions geogràfiques i tècniques.

Per què és important l'AAE?

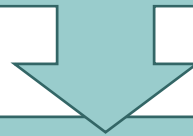
- L'AIA complementa l'AAE
- L'AAE d'un pla, que donarà lloc a projectes posteriors, permet incloure factors ambientals en les decisions estratègiques:
  - Existeix la necessitat real de realitzar el projecte?
  - Si és necessari, s'han valorat diferents alternatives per cobrir aquestes necessitats? Per exemple: aposta el pla pel tren o per la carretera?, aposta pel transvasament, l'embassament o la dessalació?, etc.

Abans de començar l'assignatura: la Piràmide de Kelsen (Espanya)

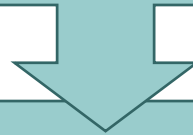
REGLAMENTS I DIRECTIVES EUROPEES:

Normes Generals per a Homogeneïtzar les Accions de cada Estat Membre
(La majoria han de ser transposades per a validar la seva aplicació)

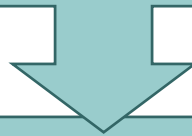
LLEIS, DECRETS i ORDRES ESTATALS:

Legislació Bàsica a aplicar en tot el Territori Estatal a partir del qual es podrà generar la normativa de cada Comunitat Autònoma.

LLEIS, DECRETS i ORDRES AUTONÒMICS:

Mitjançant la Legislació Bàsica Estatal s'hi estableixen les Lleis particulars específiques d'acord amb la realitat de cada Comunitat.

ORDENANCES MUNICIPALS:

Alguns aspectes mediambientals també són regulats pel municipi com: gestió de residus, llicències d'activitats, Tractament d'aigües, etc.

S'ha d'estar al corrent de tota la legislació

- Atmosfera
- Aigües residuals
- Residus sòlids
- Sòls
- Sorolls
- Recursos naturals i matèries primeres
- Energia
- Emmagatzematge de productes químics
- Activitats
- Transports de mercaderies perilloses
- Legionel·la
- Aparells a pressió
- Accidents greus
- Altres específics de l'activitat

On podem trobar la Legislació?

- Directives Europees: Eur-Lex

<http://eur-lex.europa.eu/es/index.htm>

- Lleis, decrets de l'Estat: BOE

<http://www.boe.es>

- Lleis, decrets catalans: DOGC

<http://www.gencat.net/dogc/>

Resum

- Definició de qualitat ambiental
  - salut ambiental,
  - salut de les persones
  - integritat dels ecosistemes
- Definició de “efecte ambiental” i “impacte ambiental”
- Principis ètics socials i ambientals
- Definició d’GA, d’AIA i d’AAE
- Diferències i similituds a la aplicació
- Piràmide de Kelsen